

AL-HIKMAH

**Jilid 6 ISSN 1985-6822 2014
No. 2 1436**

- DIMENSI HAFAZAN DAN RASIONAL DALAM KURSUS WAJIB FAKULTI PENGAJIAN ISLAM UNIVERSITI KEBANGSAAN MALAYSIA...3-14
Wan Ahsani Fadhilah Wan Mahmud Khairi & Muhamad Faisal Ashaari
- CABARAN DAN POTENSI MAJALAH DAKWAH BERBAHASA MELAYU DI MALAYSIA TERHADAP TREND PEROLEHAN PERBELANJAAN IKLAN (ADEX)...15-28
Shahrul Nazmi Sannusi
- AGENDA HASAN AL-BANNA DALAM PEMBANGUNAN INSAN MENERUSI PENULISAN KARYA *MAJMU'AT AL-RASAIL* ...29-42
Zaiyudin Hashim & Fakhru Adabi Abdul Kadir
- STRATEGI MODEL PEMBANGUNAN INSAN SEIMBANG PENGAJIAN AGAMA (PISPA) BERDASARKAN TEORI PERUBAHAN SOSIAL IBN KHALDUN DALAM PENGAJIAN AGAMA DI UNIVERSITI KEBANGSAAN MALAYSIA ...43-52
Zaizul Ab. Rahman, Indriaty Ismail & Khaidzir Ismail
- PERLAKSANAAN PROGRAM TAKMIR SEBAGAI MEDIUM PENGIMARAHAN MASJID DI NEGERI SEMBILAN ...53-64
Shuhadak Mahmud & Ibnor Azli Ibrahim
- PENGGUNAAN MODUL DAN BUKU BAHASA ARAB UNTUK ORANG AWAM ...65-77
Suhaila Zailani @ Hj. Ahmad & Nur Afifah Fadzil
- MEMBINA PENGISIAN BERPENGARUH DALAM MEDIA BAHRU MELALUI PENULISAN DAKWAH ...78-90
Ahmad Zahiruddin Mohd Zabidi & Faisal @ Ahmad Faisal Abdul Hamid
- PERLANGGARAN TATASUSILA AGAMA DALAM KALANGAN ANGGOTA POLIS DI IBU PEJABAT POLIS BUKIT AMAN, KUALA LUMPUR ...91-107
Nik Daud Raja Hussein & Rosmawati Mohamad Rasit
- PEMIKIRAN POLITIK DAN KENEGARAAN MUHAMMAD IQBAL .108-118
Abdullah Firdaus, Idris Zakaria & Mohd Nasir Omar
- KEPIMPINAN DALAM KISAH NABI SULAIMAN AS DENGAN HUDHUD ...119-128
Muhammad Amin Hasan, Mohd Azril Jaafar Ahmad Irdha Mokhtar, Anuar Puteh, Zulkefli Aini & Mohamad Zulkifli Abdul Ghani
- THE REALISATION OF COVERING 'AURAT AMONG THE SUCCESSFUL WOMEN IN MALAYSIA ...129-143
Naemah Hamzah, 'Adawiyah Ismail, Mohd Ismail Mustari & Bushrah Basiron
- THE ROLE OF SHEIKH WAN AHMAD AL-FATANI IN THE MALAY PUBLICATIONS AND PRINTING IN THE MIDDLE EAST ...144-153
Ermey Azziyat Rozali

Strategi Model Pembangunan Insan Seimbang Pengajian Agama (PISPA) Berdasarkan Teori Perubahan Sosial Ibn Khaldun dalam Pengajian Agama di Universiti Kebangsaan Malaysia

The Human Capital Development Strategy in Balancing Religion Study (PISPA) Based on the Social Changes Theory Ibn Khaldun in the Religious Study of Universiti Kebangsaan Malaysia

ZAIZUL AB. RAHMAN*
INDRIATY ISMAIL
KHAIDZIR ISMAIL

ABSTRAK

Artikel ini merupakan satu kajian membentuk satu model pembangunan insan seimbang Pengajian Agama (PISPA) berdasarkan Teori Perubahan Sosial Ibn Khaldun dalam Pengajian Agama di Universiti Kebangsaan Malaysia. Kajian bertujuan menunjukkan faktor-faktor yang berkaitan serta sumbangannya terhadap pembangunan insan seimbang dalam pengajian agama dalam kalangan pelajar-pelajar di Universiti Kebangsaan Malaysia. Dapatkan kajian menunjukkan bahawa faktor-faktor yang menyumbangkan terhadap pembangunan insan seimbang pengajian agama (PISPA) berdasarkan teori perubahan sosial Ibn Khaldun. Kajian ini juga telah menjanakan ciri-ciri insan seimbang Pengajian Agama berdasarkan teori perubahan sosial Ibn Khaldun yang seharusnya menjadi hasil akhir model kajian.

Kata kunci: *Model pembangunan insan seimbang Pengajian Agama, Teori perubahan sosial Ibn Khaldun, Faktor-faktor pembangunan insan seimbang*

ABSTRAK

This article is a research done to develop a human capital development model balanced with Religious Study (PISPA) based on the social changes theory of Ibn Khaldun in the Religious Study of University Kebangsaan Malaysia. The purpose of the research is to show the related factors and their contributions towards the balanced human development in the religious study among the UKM students. The findings showed that the factors contributed towards the balanced human development with the religious study (PISPA) based on the social changes theory of Ibn Khaldun. This research also has geared the

characteristics of the balanced human through the Religious Study based on the Social Changes Theory Ibn Khaldun that should be the end model of the research.

Keywords: *Balanced Human Capital Development Model, Religious Study, Social Changes Theory Ibn Khaldun, Factors of the balanced human capital development*

LATAR BELAKANG KAJIAN

Berdasarkan kepada teori perubahan sosial sesuatu masyarakat dan hubungannya dengan pembangunan insan, kita dapat menghubungkan beberapa teori besar (*Grand Theory*) yang diperkenalkan oleh Ibn Khaldun. Antaranya ialah:

1. Teori yang menegaskan masyarakat sebagai sesuatu organisma yang bersifat hidup, mempunyai potensi untuk berubah dan berkembang maju seandainya perancangan pembangunan yang rapi dan tersusun dapat dilakukan (Toto Suharto 2003).
2. Teori tentang jatuh dan bangun sesuatu tamadun manusia, dilihat dari segi usia sesuatu tamadun dan faktor-faktor yang menyumbang ke arah kecemerlangan dan kemunduran sesuatu tamadun (Toto Suharto 2003).
3. Teori tentang proses pembangunan sesuatu tamadun bergantung kepada nisbah perpaduan sejati di dalam masyarakat berasaskan kepada gabungan antara semangat asabiyah dan agama (Toto Suharto 2003).
4. Kepentingan diwujudkan perancangan pembangunan yang bersifat bersepada, di antara elemen fizikal dan spiritual (Toto Suharto 2003).
5. Teori jiwa hamba yang dimiliki oleh bangsa yang pernah dijajah, yang kebiasaannya akan mengganggap kuasa penjajah sebagai suatu bangsa yang maju dan agung (Toto Suharto 2003).
6. Kepentingan ilmu sejarah untuk untuk umat manusia, yang merangkumi persoalan manfaat dan disiplin yang harus dijaga oleh seseorang ahli sejarah (Toto Suharto 2003).
7. Kepentingan diwujudkan kaedah penyelidikan sosiologi, demi untuk membantu sarjana Islam menajamkan daya artikulasi mereka terhadap permasalahan ummah Islam (Toto Suharto 2003).

Cabarannya utama yang perlu dilaksanakan dalam teori perubahan sosial dalam pembangunan insan oleh Pusat Pengajaran dan Pembelajaran Universiti adalah untuk menyeimbangkan tuntutan semasa, menghasilkan modal insan dengan sahsiah mulia dan mampu memikul tanggungjawab terhadap diri, masyarakat dan Negara (Wan Mohd

Zahid 1992). Keupayaan sektor pendidikan pengajian agama dalam menyeimbangkan kedua-dua tuntutan ini menjadi salah satu jalan untuk tercapainya hasrat mewujudkan masyarakat madani dan seterusnya Negara maju berteraskan sains dan teknologi yang mempunyai pembangunan seimbang dari segi keinsanan dan kebendaannya.

Hasilnya, ilmu yang diperolehi adalah ilmu empirikal yang putus daripada ilmu ketuhanan atau ilmu agama amnya dan ilmu tauhid khususnya (Othman 1994). Kepentingan nilai kepercayaan kepada Tuhan yang seharusnya menjadi asas pembangunan nilai murni, peningkatan daya intelek, penguasaan kemahiran belajar dan perolehan ilmu pengetahuan ilmu pengetahuan dalam diri pelajar. Selain itu, ilmu yang diterapkan hanyalah di sekitar ilmu akal dan tiada kesepaduan antara ilmu aqli (akal) dengan ilmu naqli (wahyu). Kedua-dua perkara ini dianggap penting jika ingin menghasilkan insan seimbang melalui proses pendidikan dengan iman sebagai asas bagi pembangunan insan yang sedemikian (Al-Attass 1980; Al Ghazali 1992). Ilmu akal pula dianggap sebagai “makanan” manakala ilmu agama dianggap sebagai “ubat” untuk insan, agar ia menjadi insan yang bahagia dan selamat di dunia dan akhirat (Al-Ghazali 1992).

TUJUAN KAJIAN

Kajian ini bertujuan untuk memperolehi faktor-faktor penyumbang terhadap pembangunan insan yang seimbang dalam konteks pengajian agama di Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM). Kedua, kajian ini bertujuan untuk mengaitkan faktor-faktor tersebut dalam bentuk gambarajah yang dinamakan sebagai Model Pembangunan Insan Seimbang Pengajian Agama (PISPA).

METODOLOGI KAJIAN

Reka Bentuk Kajian

Secara amnya kajian ini telah dijalankan berdasarkan paradigma kajian kualitatif dan secara khususnya menggunakan *grounded theory* (Strauss & Corbin 1990). Langkah-langkah kajian yang telah dijalankan adalah seperti berikut;

1. Pemilihan fenomena kajian dan pembentukan persoalan kajian
2. Mengenalpasti metodologi kajian
3. Mengenalpasti responden kajian
4. Pengumpulan dan penganalisisan data awal (tinjauan literatur)
5. Kajian lapangan:
 - a. Persampelan pengkodan membuka (*open coding*)

- b. Pengumpulan dan penganalisisan data pengkodan membuka.
- c. Persampelan pengkodan sisi (*axial coding*)
- d. Pengumpulan dan penganalisisan data pengkodan sisi
- e. Persampelan pengkodan memilih (*selective coding*)
- f. Pengumpulan dan penganalisisan data pengkodan memilih

Pemilihan Responden Kajian

Pemilihan responden secara teorinya telah didasarkan kepada konsep persampelan teoretis (Strauss & Corbin 1990). Persampelan teoritis bermaksud persampelan yang dilakukan berdasarkan konsep atau kategori yang terbukti penting untuk perkembangan model yang senang berkembang (Strauss & Corbin 1990). Secara praktikalnya, responden telah dipilih berdasarkan ciri-ciri berikut tertentu iaitu; mempunyai kelayakan akademik tertinggi, melibatkan diri dalam program pembangunan insan di tempat belajar, mempunyai penulisan dalam bidang-bidang berkaitan fenomena kajian, berupaya berkomunikasi dengan pengkaji dan dipilih daripada bidang-bidang Pengajian Agama terutamanya pembangunan insan.

Pengumpulan dan Penganalisisan Data

Data awal telah dikumpulkan melalui kajian literatur berpandukan persoalan kajian. Berdasarkan data awal ini panduan temu bual telah dibina untuk pengkodan membuka, pengkodan sisi dan pengkodan memilih yang bertujuan untuk memperoleh keseluruhan faktor yang menyumbang terhadap pembangunan insan seimbang menerusi sistem pengajian agama. Kajian lapangan yang telah dijalankan merupakan satu proses yang kompleks kerana melibatkan tiga proses iaitu persampelan, pengumpulan data dan penganalisisan data secara serentak. Proses penganalisisan data ini menjadi pasak kepada tiga poses tersebut kerana proses penganalisisan data menentukan proses persampelan dan pengumpulan data selanjutnya.

Kajian lapangan telah dijalankan dengan tujuan memperolehi data primer. Data primer ini telah dikumpulkan daripada responden kajian melalui kaedah temubual. Hasil temubual telah ditranskripsi secara verbatim dan telah dianalisis untuk tujuan membuka, pengkodan sisi dan pengkodan memilih. Setiap pengkodan ini mempunyai tujuan tersendiri. Pengkodan membuka bertujuan memperoleh sebanyak mungkin faktor-faktor yang menyumbang terhadap pembangunan model PISPA berdasarkan teori perubahan sosial Ibn Khaldun dalam pengajian agama di UKM dan seterusnya menjanakan kategori binaan asas model yang ingin dibina. Pengkodan sisi bertujuan untuk mengembangkan, menghalusi dan mengesahkan setiap kategori binaan

asas model yang telah dijanakan tadi. Pengkodan memilih bertujuan mengaitkan kategori-kategori binaan asas model kajian dan mengesahkan perkaitan itu sehingga terbentuk model kajian yang diharapkan.

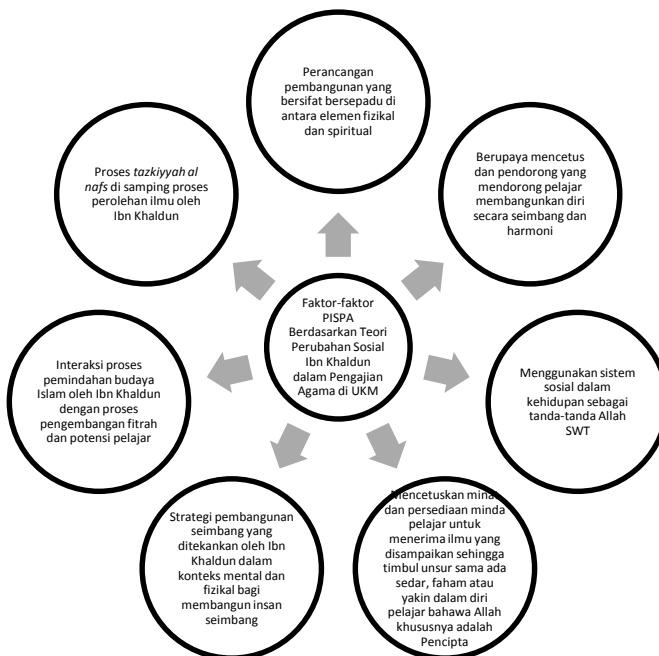
Pengesahan Model

Pengesahan model kajian telah dilaksanakan secara berterusan di sepanjang proses pengumpulan dan penganalisisan data yang terdiri daripada peringkat pengkodan membuka, pengkodan sisi dan pengkodan memilih.

DAPATAN KAJIAN

Dapatkan kajian menunjukkan bahawa dasar program pengajian Agama sebagai faktor yang dapat menyumbang terhadap pembangunan pengajian agama seimbang menerusi pengajian Agama. Faktor penyumbang terhadap pembangunan pengajian Agama disahkan berdasarkan data-data yang telah dikumpulkan. Oleh itu kategori-kategori ini menjadi kategori asas binaan model yang dihajatkan.

Setelah dikaitkan keseluruhan daptatan, Model PISPA terdiri daripada kategori asas binaan utama yang dapat dilihat dalam bentuk gambar rajah sebagaimana berikut:

Rajah 1 PISPA berdasarkan Teori Perubahan Sosial Ibn Khaldun dalam Pengajian Agama di UKM

Hasil Model PISPA

Dapatan kajian menunjukkan bahawa hasil Model PISPA dikatakan sebagai samada seorang insan itu sedar, faham atau yakin bahawa dirinya ialah hamba dan Allah s.w.t. pula sebagai Tuhan yang Esa.

Kebiasaannya, insan yang telah mencapai tahap keyakinan bahawa Allah SWT ialah Tuhan yang Esa akan mempamerkan ciri-ciri insan yang soleh dalam bentuk tingkah laku dan kehidupan mereka. Insan yang sedemikian akan menjadikan asas iman sebagai dorongan untuk mereka dalam kehidupan berteraskan fitrah kejadian mereka. Pengajian agama yang didorong oleh asas iman dan akhirnya menjadikan mereka insan seimbang dengan memiliki ciri-ciri tersebut iaitu pertama, berilmu dan beriman. Kedua, muslim iaitu tunduk dan patuh kepada Allah SWT. Ketiga, berakhhlak dan keempat, berkemahiran sebagai pelajar yang seimbang daripada mental dan fizikal di UKM. Pelajar pengajian agama yang seimbang dari segi mental dan fizikalnya dapat menggunakan akal rasional dan daya intelektual sebagai pencerap kebenaran, mampu berfikir berpandukan wahyu, dan melaksanakan inferen melebihi alam nyata iaitu sehingga menjangkau alam metafizik serta akhirnya melaksanakan gabungan fikir dan zikir.

Pembangunan ciri-ciri pelajar seimbang akan berlaku sekiranya dalam diri pelajar tersebut terdapat serba sedikit rasa tunduk dan patuh kepada Allah SWT. Rasa itu menjadi dorongan untuknya melaksanakan kehidupan termasuk melaksanakan pengkajian berhubung pengajian agama kerana Allah SWT. Pelaksanaan hidup yang sedemikian akan meningkatkan kualiti pengajian agama para pelajar akan meningkatkan ketundukan dan kepatuhannya kepada Allah SWT. Dalam kata lain, ciri tunduk dan patuh kepada Allah SWT yang disandarkan kepada iman akan bertimbal balik atau meningkatkan satu dengan lainnya (Othman 1994). Menerusi masa, keseluruhan kualiti diri insan itu akan meningkatkan jika insan itu sentiasa meletakkan dirinya dalam keadaan tunduk dan patuh kepada Allah SWT.

PERBINCANGAN

Model PISPA merupakan satu Model Pembangunan Insan Seimbang Pengajian Agama dalam konteks sistem pendidikan pengajian agama di UKM yang ditulis pada tahap falsafah. Ini bermaksud model PISPA merupakan satu model falsafah pembangunan insan seimbang pengajian agama yang menjadikan pengajian agama sebagai konteks metafizik pembangunannya manakala sistem sokongan yang terdiri

daripada institusi fakulti, kolej kediaman dan masyarakat kampus sebagai kontaks fizikal pembangunannya. Kepentingan model ini ialah untuk menjadi asas dalam perancangan dan reka bentuk kurikulum dan program pengajian agama di UKM. Model ini tidak ditulis sehingga tahap pelaksanaan atau operasi pembangunan insan seimbang pengajian agama.

Penekanan Model PISPA

Pada asasnya Model PISPA ialah model pembangunan seimbang pengajian agama yang menjadikan pengajaran dan pendidikan agama dalam sistem pendidikan di UKM sebagai wadah dan jalan untuk mencapai sama ada kesedaran, kefahaman atau keyakinan pelajar kepada keesaan Allah SWT. Model PISPA ini walau bagaimanapun harus dilaksanakan di samping Pendidikan Islam teras iaitu subjek Pendidikan Islam yang diajarkan kini.

Penekanan Model PISPA yang pertama ialah perlu membangunkan roh dan jasad pelajar secara keseluruhannya. Roh pelajar yang termanifestasi dalam bentuk intelek dan rasional dan juga dalam bentuk hati di samping jasadnya akan dibangunkan ketika pengajaran dan pendidikan pengajian Islam sama ada secara formal, informal atau non formal. Nafsu insan yang juga merupakan manifestasi roh akan turut dibangunkan apabila akal dan hati insan dibangunkan seperti dalam teori Ibnu Khaldun tentang kepentingan diwujudkan perancangan pembangunan yang bersifat bersepdu, di antara elemen fizikal dan spiritual. Dalam kata lain, pembangunan nafsu insan akan berlaku apabila seseorang pelajar itu berusaha membangunkan ilmu dan iman dalam akal dan hatinya.

Penekanan Model PISPA yang kedua ialah pensyarah perlu membangunkan dorongan dalaman pelajar untuk belajar. Dorongan ini akan dibangunkan secara bertahap-tahap mulai daripada dorongan belajar kerana merasa seronok belajar meningkat kepada dorongan belajar kerana berupaya melihat makna proses pengajaran dan pembelajaran, meningkat kepada dorongan belajar kerana berupaya melihat keindahan dan kehebatan ilmu dan akhirnya dorongan belajar kerana rasa tanggungjawab dan iman kepada Allah SWT. Perolehan dorongan dalaman yang terakhir iaitu iman bukan sahaja dapat menjadi dorongan belajar, malah ia berupaya menjadi dorongan untuk pelajar membangunkan diri secara keseluruhannya (Nor Hayati 2002). Oleh itu, iman kepada Allah s.w.t. yang dibangunkan melalui pengajaran dan pendidikan pengajian Islam ini berupaya mencetus dan pendorong yang mendorong pelajar membangunkan diri secara seimbang dan harmoni (Wan Mohd Zaid 1998).

Penekanan Model PISPA yang ketiga ialah pensyarah perlu menggunakan sistem sosial dalam kehidupan sebagai tanda-tanda Allah SWT seperti yang ditekankan dalam teori Ibn Khaldun tentang jatuh dan bangun sesuatu tamadun manusia, dilihat dari segi usia sesuatu tamadun dan faktor-faktor yang menyumbang ke arah kecemerlangan dan kemunduran sesuatu tamadun dalam pergaulan sosial. Jika pergaulan sosial dalam masyarakat kampus dilaksanakan dalam bentuk sedemikian, maka akan membawa kepada keinsafan dan keterbukaan tentang kekuasaan Allah SWT.

Penekanan Model PISPA yang keempat ialah pensyarah perlu mengolah isi kandungan pelajaran yang dapat mencetuskan minat dan persediaan minda pelajar untuk menerima ilmu yang disampaikan sehingga timbul unsur sama ada sedar, faham atau yakin dalam diri pelajar bahawa Allah s.w.t. khususnya adalah Pencipta, Tuhan dan Sembahan hidup mereka dan diri mereka pula ialah merupakan hamba dan khalifah Allah SWT di bumi ini seperti dalam teori besar (*Grounded Theory*) Ibn Khaldun.

Penekanan Model PISPA yang kelima ialah pensyarah perlu merancang dan melaksanakan strategi pembangunan seimbang yang ditekankan oleh Ibn Khaldun dalam konteks mental dan fizikal bagi membangun insan seimbang. Dalam kedua-dua konteks ini strategi pembangunan seimbang harus dirancang dan dilaksanakan (Zaizul et al. 2012).

Penekanan Model PISPA yang keenam ialah pensyarah perlu melaksanakan proses pendidikan yang melibatkan interaksi proses pemindahan budaya Islam oleh Ibn Khaldun dengan proses pengembangan fitrah dan potensi pelajar. Budaya fitrah Islam ialah budaya yang memupuk perolehan ilmu aqli berdasarkan ilmu *naqli* di samping iman dengan menggunakan daya akal dan intelektual yang dibimbing oleh wahyu, melalui langkah-langkah proses fitrah Islam dan pengisian ilmu ketuhanan dengan bantuan sistem pendidikan ketuhanan dan suasana persekitaran yang membangunkan dorongan iman dalam diri pelajar. Dorongan iman itu kemudiannya pelajar bertingkah laku dengan tingkah laku pelajar muslim. Budaya fitrah Islam ini merupakan budaya yang harus disampaikan oleh pensyarah kepada pelajarnya. Penyampaian budaya fitrah tabii Islam itu haruslah dengan tujuan membangunkan fitrah dan mengembangkan potensi pelajar. Penyampaian budaya fitrah itu dengan tujuan sedemikian dapat dilaksanakan dengan pensyarah mengenal pasti tahap pencapaian motivasi dalaman pelajar khususnya iman diikuti dengan proses membangkitkan iman itu sehingga menjadi dorongan yang membangunkan diri pelajar secara keseluruhannya.

Ilmu yang perlu dikuasai oleh pelajar pula ialah ilmu menurut falsafah ilmu Islam iaitu ilmu yang memiliki adunan ilmu dengan iman (Othman 1994; Wan Mohd Zahid 1994).

KESIMPULAN

Model PISPA merupakan satu model pendidikan dan pengajaran pengajian Islam yang dibina pada tahap falsafah berasaskan teori besar (*Grand Theory*) yang diperkenalkan oleh Ibn Khaldun dengan tujuan memperolehi keseluruhan faktor yang menyumbang terhadap pembangunan insan seimbang melalui pendidikan Islam di UKM. Apa yang penting teori pembangunan insan seimbang Ibn Khaldun dapat dirintis untuk membentuk satu model yang dipanggil Model PISPA di UKM.

RUJUKAN

- Al-Ghazali. 1992. *Kitab Uraian Keajaiban Hati*. Dlm. Ihya' Ulumiddin. Terj. Ed. Baru. Jil. 2. Singapura: Pustaka Nasional Pte. Ltd.
- Ansem, L. Strauss & Juliet Corbin. 1990. Basics of Qualitative Reserch: Grounded Theory Procedures and Techniques, Sage.
- Md. Nor Othman. 1994. Tabiat Media Generasi Muda Melayu Bandar: Satu kajian Perbandingan Dengan Bukan Melayu. Dlm. *Alam Melayu*. Jil. 2.
- Syed Hussein al-Attas. 2005. Watak Tertawan di Negara Membangun. Dlm. *Democracy in Malaysia; Discourse and Practices*. Richmond, Surrey: Curzon Press.
- Syed Muhammad Naquib al-Attas. 1980. *The Concept of Education in Islam. A Framework for an Islamic Philosophy of Education*. Kuala Lumpur: Muslim Youth Movement of Malaysia.
- Syed Muhammad Naquib al-Attas. 1990. *Islam & Philosophy of Science*. Kertas Kerja International Seminar on Islamic Philosophy & Science. Penang: Universiti Sains Malaysia.
- Toto Suharto. 2003. *Epistemologi Sejarah Kritis Ibn Khaldun*. Yogyakarta: Fajar Pustaka Baru.
- Wan Mohd Zahid. 1992. *The Educational Philosophy and Practice of Syed Muhammad Naquib al-Attas; An Exposition of The Original Concept of Islamization*. Kuala Lumpur: ISTAC.
- Zaizul Ab. Rahman, Ahmad Sunawary Long, Faudzi Naim Badaruddin, Jaffary Awang, Mazlan Ibrahim, Indriaty Ismail, Norul Huda Sarnon @ Kusenin, Suzana Mohd Hoesni, Ab. Aziz Mohd Zain, Fakhrul Adabi Abdu. 2012. The Attributions Of

Academic And Co-Curricular Success Of Malay And Chinese Students In Universiti Kebangsaan Malaysia. *International Journal Of Business And Social Science, United State Of America (USA)* 3(2).

Zaizul Ab. Rahman, Ahmad Sunawary Long, Faudzi Naim Badaruddin, Jaffary Awang, Mazlan Ibrahim, Indriaty Ismail, Norul Huda Sarnon @ Kusenin, Suzana Mohd Hoesni, Ab. Aziz Mohd Zain, Fakhrul Adabi Abdul Kadir. 2012. The Role of Fitrah As An Element in The Personality of A Da'i In Achieving The Identity of A True Da'i. *International Journal Of Business And Social Science, United State Of America (USA)* 3(2).

*Zaizul Ab. Rahman
Jabatan Usuluddin Dan Falsafah,
Fakulti Pengajian Islam,
Universiti Kebangsaan Malaysia.
Mel-e: zaizul@ukm.edu.my